



KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 12.9.2007
KOM(2007) 507 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG
SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

Strategien for regionerne i den yderste periferi: resultater og fremtidsudsigter

{SEK(2007) 1112}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Hidtidige fremskridt	4
3.	Næste skridt: udnyttelse af mulighederne i strategien fra 2004	5
3.1.	<i>Reducere transportproblemerne og virkningerne af andre problemer på regionerne i den yderste periferi</i>	5
3.2.	<i>Øge konkurrenceevnen for regionerne i den yderste periferi</i>	5
3.3.	<i>Styrkelse af naboskabsaktionen</i>	7
3.4.	<i>Støtteinstrument til kompensation for virkningerne af ulemper</i>	9
4.	Fremtidsudsigter	10
4.1.	<i>Klimaændringen</i>	10
4.2.	<i>Virkningerne af den demografiske udvikling og migrationsstrømmene</i>	11
4.3.	<i>Landbrug i regionerne i den yderste periferi</i>	12
4.4.	<i>Regionerne i den yderste periferi og deres rolle i EU's havpolitik</i>	12
5.	Konklusioner	13

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG
SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

Strategien for regionerne i den yderste periferi: resultater og fremtidsudsigter

1. INDLEDNING

EF-traktatens artikel 299, stk. 2, og de to meddelelser, som Kommissionen vedtog i 2004¹, understreger behovet for at anerkende de særlige forhold, som gør sig gældende for regionerne i den yderste periferi², og gennemføre en reel europæisk strategi til støtte for disse regioner.

Denne strategi har tre hovedlinjer: reducere transportproblemerne og virkningerne af andre problemer på regionerne i den yderste periferi, øge deres konkurrenceevne og styrke deres regionale integration. Strategien bygger på et aktivt partnerskab mellem de europæiske institutioner, medlemsstaterne og regionerne i den yderste periferi.

Den første evaluering tre år efter gennemførelsen er meget opmuntrende. Der er vedtaget en lang række foranstaltninger inden for forskellige EF-politikker, og den økonomiske og sociale situation for regionerne i den yderste periferi er forbedret.

Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget godkendte strategien og opfordrede Kommissionen til at omsætte den i praksis³. I den henseende foreslår Kommissionen at styrke strategien fra 2004 gennem nye foranstaltninger, der kan gennemføres på kort sigt.

Desuden ønsker Kommissionen at indlede en debat om fremtiden på længere sigt for strategien, som det er nødvendigt at ajourføre og forbedre, så den kan løse de store udfordringer, som regionerne i den yderste periferi vil blive konfronteret med i de kommende år. Der vil i den forbindelse blive afholdt en høring, som skal munde ud i en meddelelse, hvorved Kommissionen indleder en ny etape i udviklingen af strategien for regionerne i den yderste periferi.

Nærværende meddelelse:

- indeholder en evaluering af gennemførelsen af strategien siden 2004 og en nøje beskrivelse i det vedlagte arbejdsdokument⁴

¹ KOM(2004) 343; KOM(2004) 543.

² Regionerne i den yderste periferi (Azorerne, Madeira, De Kanariske Øer og de fire franske oversøiske departementer) står over for særlige problemer, som er nævnt i traktaten: den fjerne beliggenhed, deres status som øsamfund, deres lille areal, deres vanskelige topografiske og klimatiske forhold og deres økonomiske afhængighed af nogle få produkter.

³ Europa-Parlamentets beslutning af 28. september 2005 om et styrket partnerskab for regionerne i den yderste periferi - A60246/2005. EUT C 227 E af 21.9.2006, s. 110.

⁴ SEK(2007)1112.

- indeholder foranstaltninger, der på kort sigt skal sikre gennemførelsen af strategien fra 2004
- er med til at lancere en debat om de langsigtede virkninger, især de vigtige emner af stor betydning for regionerne i den yderste periferi, så som klimaændringen, den demografiske udvikling og forvaltningen af migrationsstrømmene, landbrug og EU's havpolitik.

2. HJORTIDIGE FREMSKRIDT

De seneste tre år har været afgørende for gennemførelsen af den europæiske strategi for regionerne i den yderste periferi. Alle nøgleinstrumenter i forbindelse med den økonomiske og sociale udvikling af disse regioner er blevet omdefineret og gennemarbejdet. Som eksempel kan nævnes:

- reformen af samhørighedspolitikken, som omfatter en særlige tildelingsordning, der skal kompensere for meromkostninger i forbindelse med de ulemper, der er defineret i traktatens artikel 299, stk. 2
- særlige bestemmelser for regionerne i den yderste periferi i forbindelse med reformen af markedsordningerne for sukker og bananer
- præferenceordning for regionerne i den yderste periferi vedrørende de nye retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte
- et særligt initiativ under det syvende rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling, der skal frigøre forskningspotentiale i regionerne i den yderste periferi og forbedre regionernes integration i det europæiske forskningsrum.

De fleste af de øvrige aktioner, der blev anbefalet i meddelelserne fra 2004, er også blevet gennemført⁵.

De mange fællesskabsforanstaltninger for regionerne i den yderste periferi afspejler Kommissionens vilje til at tage hensyn til de særlige forhold i regionerne i den yderste periferi, når der gennemføres EU-politikker. Desuden er Fællesskabets intervention i og for disse regioner et udtryk for en tværgående og komplementerende fremgangsmåde først og fremmest takket være den koordinerede indsats fra alle Kommissionens tjenestegrene. Forbedrede transportmuligheder, øget konkurrenceevne og en bedre regional integration er fortsat relevante emner og et passende svar på de prioriterede udviklingsområder i disse regioner. Endelig kan det anføres, at selv om strategien vil bidrage til at forbedre den sociale og økonomiske situation i regionerne i den yderste periferi⁶, kan fællesskabspolitikkerne for regionerne forbedres, især med hensyn til gøre Fællesskabets indsats mere sammenhængende.

Nogle af de initiativer, som blev lanceret i 2004, befinder sig imidlertid stadig i udviklingsfasen, hvor det mest markante er bestræbelserne på at integrere regionerne i den yderste periferi i det europæiske forskningsrum og tilpasse tjenesteydelser af almen økonomisk interesse til de lokale markeders behov. Dertil kommer, at det er vigtigt at sikre, at

⁵ Arbejdsdokumentet, der er vedlagt denne meddelelse, indeholder en udførlig vurdering af strategien fra 2004 – og omfatter både retsakter af lovgivende og ikke-lovgivende karakter.

⁶ Jf. s. 20 i ovennævnte arbejdsdokument.

de nye muligheder, der skal forbedre koordineringen mellem EFRU og EUF, udnyttes fuldt ud i praksis. Deraf følger, at strategien fremover bør gennemgå en modningsproces, i løbet af hvilken alle muligheder i strategien fra 2004 udnyttes.

3. NÆSTE SKRIDT: UDNYTTELSE AF MULIGHEDERNE I STRATEGIEN FRA 2004

Ud over de foranstaltninger, der er blevet vedtaget siden 2004, ønsker Kommissionen at forstærke det enkelte aspekt i strategien ved at gennemføre yderligere aktioner.

3.1. Reducere transportproblemerne og virkningerne af andre problemer på regionerne i den yderste periferi

Følgende foranstaltninger kan bidrage til gennemførelsen af denne målsætning:

- udnytte de muligheder, der opstår ved indførelsen af den særlige tildelingsordning, der skal kompensere for meromkostningerne til transport og nye informations- og kommunikationsteknologier
- fortsætte den indsats, der skal udjævne kløften på bredbåndsområdet, især gennem EFRU's driftsprogrammer
- udnytte de muligheder, der opstår ved gennemførelsen af programmerne for de transeuropæiske transportnet, de transeuropæiske energinet og Marco Polo II
- evaluere de særlige behov, som regionerne i den yderste periferi har, i forbindelse med udarbejdelsen af rapporten om gennemførelsen af Posei-programmet.

3.2. Øge konkurrenceevnen for regionerne i den yderste periferi

En lang række instrumenter kan forbedre konkurrenceevnen for regionerne i den yderste periferi:

Samhørighedspolitik

Den ringe konkurrenceevne, som gør sig gældende hos regionerne i den yderste periferi, kræver en særlig indsats inden for samhørighedspolitikken. Driftsprogrammerne for perioden 2007-2013 både for EFRU og ESF, initiativet "Regioner for økonomisk forandring"⁷ og den tekniske bistand på Kommissionens initiativ⁸ bør medvirke til at gøre regionerne i den yderste periferi mere konkurrencedygtige i tråd med Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse og Fællesskabets strategiske retningslinjer. Der bør tages skridt til at:

- definere en reel partnerskabsstrategi for regional innovation⁹, især gennem centre for ekspertise og konkurrenceevne og styrke infrastrukturene for forskning, teknologisk udvikling og telekommunikation

⁷ http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/index_en.cfm.

⁸ Artikel 45 i forordning (EF) nr. 1083/2006.

⁹ Man bør tage hensyn til erfaringerne fra de regionale innovationsstrategier og de regionale initiativer om informationssamfundet (1994-1999) samt de regionale programmer om innovative aktioner (PRAI 2000-2006), som blev medfinansieret af EFRU. Disse programmer har gjort det muligt for seks regioner

- medvirke til at styrke den menneskelige kapital gennem reformer af uddannelses-systemerne og udvikling af det menneskelige potentiale inden for forskning og innovation; det bør sikres, at den form for erhvervsuddannelse, der udbydes, er i overensstemmelse med de aktioner, der er planlagt inden for hovedområderne i Kommissionens strategi for regionerne i den yderste periferi, nemlig inden for landbrug og miljø, vedvarende energi, transport, telekommunikation og turisme
- styrke anvendelsen af vedvarende energikilder (biomasse, herunder byaffald, geotermisk energi, bølgeenergi, sol- og vindenergi) og forbedre energisituationen for regionerne i den yderste periferi for at begrænse deres afhængighed af omverdenen
- indarbejde biodiversiteten i forbindelse med udformningen af udviklingsprojekter, især gennem foranstaltninger til bevarelse af dyr og planter samt deres levesteder
- tilskynde til bæredygtig økonomisk udvikling ved at fremme foranstaltninger, der skal beskytte den biodiversitet, der ofte er omfattende og har stor økonomisk betydning for regionerne i den yderste periferi; det vil også medvirke til EU's erklærede mål om at bremse tilbagegangen inden for biodiversiteten inden 2010
- fremme modernisering af og styrke den lokale produktionsstruktur, bl.a. ved at etablere systemer til kvalitets- og miljøstyring for de små og mellemstore virksomheder (økoinnovation), tilpasse arbejdstagernes og iværksætternes kvalifikationer, udvikle iværksætterkultur og støtte virksomhedsoprettelse
- fremme turistindustriens konkurrenceevne og bæredygtighed, især ved at støtte bæredygtig styring af destinationer
- styrke finansieringstekniske mekanismer og forbedre adgangen til finansiering for de små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomhederne i disse regioner, navnlig som led i initiativerne Jeremie og Jessica
- styrke byernes rolle med henblik på at fremme en fleksibel lokal økonomi, som kombinerer industrier, tjenester, fritid og turisme gennem integrerede byprogrammer og -aktioner i regionerne i den yderste periferi, f.eks. Urbact-projektets "Support for Cities"
- lette adgangen til beskæftigelse og sikre en bæredygtig rummelighed på arbejdsmarkedet for arbejdsløse og ikke-erhvervsaktive og styrke den sociale inddragelse af de svagt stillede.

Rammeprogrammer

De følgende EF-rammeprogrammer kan anvendes til at gøre samfundsøkonomierne i regionerne i den yderste periferi mere konkurrencedygtige:

- Anerkendelsen af de særlige forhold i regionerne i den yderste periferi i forbindelse med det syvende rammeprogram for forskning og udvikling, bl.a. programmet "kapaciteter", bør fuldt ud komme til udtryk og styrkes ved at inkludere disse regioners potentiale inden

i den yderste periferi at eksperimentere med nye idéer og tilgange, som er tilpasset den enkelte regions situation og udformet og gennemført i samarbejde med de regionale nøgleaktører.

for en række områder i samarbejdsprogrammet, f.eks. energi, naturlige risici i forbindelse med klimaændringen, landbrug og fiskeri i subtropiske områder og akvakultur.

- Rammeprogrammet for innovation og konkurrenceevne indeholder nogle meget relevante finansieringsmuligheder for disse regioner og bør udnyttes (økoinnovation, anvendelse af informationsteknologi, udbredelse af vedvarende energikilder og forbedring af energi-effektiviteten).
- Programmet for livslang læring¹⁰ bør fremme udveksling, samarbejde og mobilitet mellem uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne i Fællesskabet¹¹, under hensyntagen til de områder, der er prioriteret for regionerne i den yderste periferi.

Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse

I relation til forvaltningen af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse i disse regioner vil Kommissionen fortsat tage hensyn til de regionale karakteristika og til en detaljeret analyse af det relevante marked. Når omkostningerne ved at sikre disse tjenesteydelser er højere end omkostningerne i andre regioner, skal finansieringen sikres i tråd med bestemmelserne i de gældende statsstøttebestemmelser, som tillader fuld kompensation for sådanne omkostninger. Når der udfærdiges specifikationer for adgang til forsyningspligtigheder, opfordres de pågældende medlemsstater til at tage hensyn til disse regioners særlige forhold, herunder navnlig de isolerede systemer og områdernes fjerne beliggenhed og opsplittning.

3.3. Styrkelse af naboskabsaktionen

Styrkelsen af den regionale integration af regionerne i den yderste periferi i deres nære geografiske rum er en innovation i strategien fra 2004, som har betydet klare forbedringer, men som bør styrkes ved at inddrage de lokale offentlige og private aktører og de berørte medlemsstater. Dialogen mellem disse regioner og de tilstødende lande, bl.a. landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene) samt de oversøiske lande og territorier¹², der er tilknyttet EU, er det rigtige værktøj for at fremme denne proces.

En del foranstaltninger kan allerede nu bidrage til at uddybe dette prioriterede område:

Anerkendelsen af de særlige forhold i regionerne i den yderste periferi indarbejdes i de økonomiske partnerskabsaftaler

For bedre at kunne udnytte handelsmulighederne og styrke den regionale handel mellem AVS-landene og regionerne i den yderste periferi påtænker Kommissionen at indføre særlige ordninger for at sikre, at de problemer i regionerne i den yderste periferi, som medlemsstaterne har indberettet om, indarbejdes i de økonomiske partnerskabsaftaler. Disse ordninger vil være i tråd med forhandlingsprocedurerne for de økonomiske partnerskabsaftaler og WTO-reglerne og vil være afpasset de specifikke forhold i den enkelte region.

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1720/2006/EF af 15. november 2006 om et handlingsprogram for livslang læring, EUT L 327 af 24.11.2006, s. 45.

¹¹ For så vidt angår deltagelse af regionerne i den yderste periferi, er anvendelsen af minimumskrav til mobilitet med hensyn til adgang til de sektorspecifikke enkeltprogrammer, f.eks. Comenius eller Grundtvig, mere fleksibel end for andre regioner i EU.

¹² Se listen over oversøiske lande og territorier i bilag II til EF-traktaten.

De kan omfatte enhver foranstaltning, der kan tænkes at fremskynde integrationen af regionerne i den yderste periferi i den regionale handel, og enhver foranstaltning, der måtte være nødvendig for at tage hensyn til sårbarheden på markederne i regionerne i den yderste periferi og nogle af deres varetyper. Kommissionen vil også gerne fremhæve, at handelsforbindelserne mellem AVS-landene og regionerne i den yderste periferi ikke bare er begrænset til varehandel, men bør medvirke til at styrke forbindelserne mellem AVS-landene og regionerne i den yderste periferi på alle de områder, der er omfattet af de økonomiske partnerskabsaftaler.

Koordinering af de finansielle instrumenter

På baggrund af dialogen med AVS-landene og de oversøiske lande og territorier under det 10. EUF-program blev parterne opfordret til at indføre særlige muligheder og praktiske ordninger for et fælles EUF- og EFRU-program med en sideløbende medfinansieringsordning med henblik på at gennemføre samarbejdsordninger på nationalt og regionalt plan.

Kommissionen vil undersøge det konkrete potentiale for at koordinere de territoriale samarbejdsprogrammer (EFRU) for Fransk Guyana og det geografiske program "Brasilien", som finansieres gennem instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde¹³.

Styrke de maritime forbindelser mellem regionerne i den yderste periferi og de tilstødende tredjelande

Da retningslinjerne for lufttransport blev indført, blev det i den fælles transportpolitik for nylig godkendt, at der var behov for at medtage kravene til mobilitet og transport mellem regioner i den yderste periferi, tredjelande og oversøiske lande og territorier med henblik på at reducere disse regioners isolation. Denne åbning bør suppleres med en lignende tilgang til søtransporten ved at tillade statsstøtte til etablering af transporttjenester mellem disse regioner og de tilstødende tredjelande.

Fælles deltagelse i forskningsnet og Fællesskabets rammeprogrammer for regionerne i den yderste periferi og tredjelandene

Styrkelsen af forskningsnetværket redCLARA gennem programmet @Lis II¹⁴ og den potentielle og gradvise inddragelse af de caribiske lande i dette netværk udgør en mulighed for regioner i den yderste periferi, som f.eks. Guadeloupe, Fransk Guyana og Martinique. Deltagelsen vil styrke forbindelserne mellem disse regioner og de videnskabelige samfund i de tilstødende oversøiske lande og territorier og knytte dem til det kontinentale Europa gennem Alice-projektet og således drage fordel af en billigere højhastighedsforbindelse.

Når de økonomiske partnerskabsaftaler forhandles, vil Kommissionen tilskynde AVS-landene og regionerne i den yderste periferi til at engagere sig i samarbejdsordningerne og deltage i det syvende rammeprogram for forskning og udvikling, rammeprogrammet for innovation og konkurrenceevne og programmet for livslang læring.

Det strategiske støtteprogram inden for informations- og kommunikationsteknologi (IKT) under rammeprogrammet for innovation og konkurrenceevne sigter mod at fremme

¹³ Artikel 18, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1905/2006 af 18. december 2006 om oprettelse af et instrument til finansiering af udviklingssamarbejde, EUT L 378 af 27.12.2006, s. 41.

¹⁴ redCLARAs websted: www.redclara.net

innovation og konkurrenceevne ved at støtte en mere omfattende og effektiv anvendelse af IKT hos borgerne, de offentlige myndigheder, den private sektor, herunder især de små og mellemstore virksomheder. Regionerne i den yderste periferi opfordres til at anvende finansieringsmuligheder for at udvikle eller udvide de nationale, regionale eller lokale initiativer inden for IKT.

Anerkendelse af de særlige forhold i regionerne i den yderste periferi indarbejdes i migrationspolitikken

Man kan overveje at indføre en række foranstaltninger:

- koordinering af EFRU-programmer for territorielt samarbejde med den 10. EUF, der udpeger migration som ét af de nye prioriterede områder inden for AVS-EU-samarbejdet
- medtagelsen af de særlige behov, som regionerne i den yderste periferi har, i det tematiske program om migration og asyl under instrumentet til finansiering af samarbejde og udvikling¹⁵, især for at bidrage til en effektiv forvaltning af migrationsstrømmene til disse regioner både ved at bekæmpe de illegale strømme og lette arbejdskraftens mobilitet og for at gøre det lettere for migranterne til regionerne i den yderste periferi at bidrage til den bæredygtige udvikling af deres oprindelseslande
- støtte til de foranstaltninger, der er iværksat af medlemsstaterne for at styre de lovlige migrationsstrømme og integrere indvandrere, bl.a. gennem integrationsfonden¹⁶; lette udstedelsen af visa i regionerne i den yderste periferi, især for gennemrejse for iværksættere eller personer under uddannelse
- støtte til ordninger for tilbagesendelse og i et vist omfang reintegration af de personer, der opholder sig ulovligt i regionerne i den yderste periferi, gennem den kommende europæiske tilbagesendelsesfond
- støtte til anvendelse af moderne overvågningsteknologi, uddannelse af grænsevagter og/eller opbygning af infrastruktur ved grænseovergangene som et hurtigt svar på de mest presserende problemer med grænsekontrol og –overvågning gennem fonden for de ydre grænser og ved at udvide Frontex-agenturet
- konsolidering af grundlaget for indsatsen på dette område ved at undersøge migrationsstrømmenes indvirkning på den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed i regionerne i den yderste periferi; de generelle foranstaltninger, der anvendes i de regioner, der hyppigst berøres af indvandring, skal undersøges, og eventuelle ændringer foreslås.

3.4. Støtteinstrument til kompensation for virkningerne af ulemper

Gennem reformen af de væsentligste fællesskabspolitikker får regionerne i den yderste periferi i perioden 2007-2013 store finansielle tilskud som kompensation for virkningerne af de faktorer, der permanent hæmmer udviklingen i disse regioner, og som er anerkendt af traktaten, idet der anvendes en tilgang, som er bedre tilpasset regionernes særlige forhold.

¹⁵ Artikel 18, stk. 3, i forordningen om oprettelse af et instrument til finansiering af udviklingssamarbejde.

¹⁶ Kun regioner i den yderste periferi, der hører til Schengen-området (Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer), kan drage fordel af Frontex-agenturets midler til forvaltning af de ydre grænser, tilbagesendelse, integration og teknisk assistance.

Selv om udviklingen i regionerne i den yderste periferi ikke kun kan begrænses til problematikken om "meromkostninger", er én af mulighederne for at forbedre foranstaltningernes effektivitet de retningslinjer for evaluering af kvantificerbare virkninger af de særlige ulemper, som stadig er under udarbejdelse. Partnerskabsarbejdet beskæftiger sig fortsat med at udarbejde disse retningslinjer, der skal systematisere faktorerne bag de særlige ulemper, der gør sig gældende for regionerne i den yderste periferi, og deres virkninger, hvilket vil føre til en forbedring af evalueringen af disse faktorer. Kommissionen påtænker at formalisere disse resultater som retningslinjer, der skal godkendes af kommisærkollegiet. Retningslinjerne vil imidlertid ikke være det eneste grundlag, som fællesskabsforanstaltningerne kan vurderes på, idet medlemsstaterne også kan forelægge alternative eller supplerende værktøjer for Kommissionen.

Gennemførelsen af disse retningslinjer og værktøjer, som medlemsstaterne har udarbejdet, vil være afhængig af, om man har adgang til de nødvendige oplysninger for at kunne evaluere meromkostningerne. Disse oplysninger er allerede stort set tilgængelige, men det er stadig nødvendigt, at medlemsstaterne er med til at indsamle dem. Der skal fastsættes en overgangsperiode for gennemførelsen af retningslinjerne og de nationale værktøjer for at opnå den nødvendige statistiske kapacitet.

4. FREMTIDSUDSIGTER

Regionerne i den yderste periferi hører ikke længere til de fattigste regioner i det udvidede EU, men de lider stadig under de vedvarende og kumulative virkninger af de faktorer, der hindrer deres udvikling. Bestræbelserne på at tilpasse de særlige fællesskabs- og støttepolitikker, hvor det er nødvendigt, skal derfor fortsættes, men de skal ledsages af egnede instrumenter, f.eks. en forbedret evaluering af fællesskabspolitikkerne.

Kommissionen ønsker snarest at indlede en debat med sine partnere for at tage den fremtidige europæiske strategi for regionerne i den yderste periferi op til overvejelse¹⁷. I den forbindelse har den udpeget mindst fire emner, der har alvorlige konsekvenser for regionerne i den yderste periferi ikke bare på nuværende tidspunkt, men også i de kommende år. Emnerne, der bevæger sig på tværs af de tre hovedpunkter i strategien fra 2004 og er prioriterede områder på den europæiske dagsorden¹⁸, har fået afgørende betydning for disse regioner.

4.1. Klimaændringen

Kampen mod klimaændringen og tilpasningen til dens virkninger hører til de store prioriterede områder for regionerne i den yderste periferi i betragtning af deres geografiske beliggenhed og sårbarhed. Virkningerne af klimaændringen, herunder især den stigende vandstand i havene, vil udgøre en trussel for disse regioners landbrug, turisme, vandressourcer, økosystemer og biodiversitet. De ekstreme meteorologiske vejrphenomener (orkaner, cykloner, tørke, oversvømmelser) risikerer at blive mangedoblet og påvirke de tre hovedpunkter i strategien fra 2004.

- Transport: Regionerne i den yderste periferi er helt afhængige af lufttransport til persontransport. Det påvirker direkte mobiliteten for indbyggerne i regionerne i den yderste

¹⁷ Uden at foregribe resultatet af revisionen af EU's budget.

¹⁸ Det Europæiske Råds konklusioner af 8. og 9. marts 2007, og meddelelse fra Kommissionen om den årlige politikstrategi for 2008 (KOM(2007) 65).

periferi i forhold til resten af EU, men også mobiliteten til og fra regionerne i den yderste periferi for turister og personer involveret i regionernes socioøkonomiske udvikling.

- **Konkurrenceevne:** Regionerne i den yderste periferi råder over særlige vedvarende energikilder. Azorerne¹⁹ og det igangværende projekt på øen El Hierro, som er én af De Kanariske Øer²⁰, er eksempler på udnyttelsen af endogene ressourcer, som begrænser CO₂-udslippet.
- **Regional integration:** En række regioner i den yderste periferi har udviklet samarbejds-mekanismer i deres geografiske zoner for at holde øje med naturlige risici og begrænse virkningerne heraf.

Kommissionen opfordrer sine partnere til at drøfte følgende spørgsmål:

Hvilke foranstaltninger er nødvendige, for at målsætningen om at reducere udslippet ikke får en negativ indvirkning på transport, økonomi og borgere i regionerne i den yderste periferi? Hvilke kriterier bør der anvendes for at sikre, at denne problemstilling indgår i en forhåndsevaluering?

Hvordan kan man bedst udnytte de nye muligheder, som kampen mod klimaændringen giver regionerne i den yderste periferi i kraft af deres naturressourcer (geotermisk energi, biomasse, biodiversitet osv.), for at kunne forbedre deres energibalance og styrke deres konkurrenceevne, f.eks. gennem vedvarende energikilder og forskning?

Hvordan opnås fremskridt i retning af energimæssig selvforsyning, samtidig med at man udnytter energibesparelspotentialer bedst muligt? Hvilke andre sektorer end bygge og anlæg og transport er fortrinsvis berørt?

Hvilke andre midler kan udvikles gennem samarbejde med de tilstødende tredjelande og oversøiske lande og territorier for at forbedre systemerne til forebyggelse af naturkatastrofer?

4.2. Virkningerne af den demografiske udvikling og migrationsstrømmene

Befolkningerne i de fleste regioner i den yderste periferi har oplevet store ændringer både med hensyn til den naturlige demografiske udvikling og migrationsstrømmene, som både indebærer muligheder og trusler for regionernes økonomiske og sociale vækst. Denne proces har konsekvenser for arealplanlægningen, arbejdsmarkedet, behovene i forbindelse med uddannelse og erhvervsuddannelse og den offentlige sektor.

Den demografiske vækst i de franske oversøiske departementer er den højeste i EU.

På De Kanariske Øer ser man ud over stigningen i antallet af ulovlige indvandrere ad søvejen²¹ også problemet med ulovlig indvandring af uledsagede mindreårige.

Regionerne i den yderste periferi udgør ikke en homogen kategori, for så vidt angår migrationspolitik: de har forskellig juridisk status i forhold til Schengen-området og berøres

¹⁹ På Azorerne dækkes 35 % af det lokale energiforbrug af vedvarende energikilder.

²⁰ Formålet med projektet om vedvarende energi på El Hierro er at opnå en energimæssig selvforsyning på øen gennem vedvarende energikilder.

²¹ Den spanske regering registrerede i 2005 4 751 ulovlige indvandrere til De Kanariske Øer ad søvejen og 31 245 i 2006.

forskelligt af migrationsfænomenet. Endvidere hører migrationspolitikken fortsat delvist ind under medlemsstaternes kompetenceområde, især med hensyn til adgang, hvor EU spiller en rolle som koordinator og fører tilsyn med de nationale aktioner.

Ikke desto mindre ønsker Kommissionen i betragtning af de alvorlige konsekvenser, som migrationsstrømmene har for regionerne i den yderste periferi, at drøfte dette emne indgående med sine partnere og fokusere på følgende spørgsmål:

Hvordan kan man bedst tage hensyn til de store udfordringer, som skyldes det kraftige demografiske pres og den tiltagende udvandring til moderlandet?

Hvordan styrker man de foranstaltninger, der fremmer integrationen af lovlige indvandrere i disse områder både på fællesskabsplan og på nationalt plan?

Hvilke foranstaltninger skal der iværksættes for at afhjælpe årsagerne til indvandringen til regionerne i den yderste periferi som følge af deres geografiske beliggenhed i et regionalt underudviklet miljø?

Er fremme af lovlig/cirkulær migration den bedste måde at sikre, at foranstaltninger, der skal kontrollere strømmene, kombineres med den økonomiske og sociale udvikling i oprindelseslandene?

4.3. Landbrug i regionerne i den yderste periferi

Landbruget er en nøgelfaktor i økonomien for regionerne i den yderste periferi, som vanskeliggøres gennem geografiske og klimatiske ulemper. Landbrugsproduktion og fødevarerforsyning er fortsat af afgørende betydning for den økonomiske bæredygtighed i disse regioner, der yderligere kan styrkes gennem EU's politik for udvikling af landdistrikterne.

Fællesskabsstøtte til de forskellige landbrugssektorer, især efter at støtten til banansektoren i 2006 er medtaget, er nu indarbejdet i Posei-ordningen. Medtagelsen af denne støtte tillader en mere sammenhængende tilgang til den fremtidige udvikling af landbrugssektoren i disse regioner. Senest i 2009 vil der blive foretaget en konsekvensanalyse af disse reformer, for så vidt angår Posei.

4.4. Regionerne i den yderste periferi og deres rolle i EU's havpolitik

Den særlige geografiske beliggenhed, der gør sig gældende for regionerne i den yderste periferi, i Atlanterhavet, Det Indiske Ocean og Det Caribiske Hav giver Europa en global maritim dimension og regionerne i den yderste periferi en vigtig rolle i EU's fremtidige havpolitik. Regionerne i den yderste periferi har deltaget aktivt i høringsprocessen om EU's fremtidige havpolitik, som blev iværksat i juni 2006 af Kommissionen²², og har fremlagt et fælles bidrag til grønbogen "Mod en fremtidig havpolitik for EU" i forbindelse med samarbejdsprojektet Rupmer under Interreg IIC-programmet. Denne høringsproces vil resultere i en ny havpolitik for EU og en handlingsplan, der bl.a. vil beskæftige sig med de særlige forhold i regionerne i den yderste periferi.

Regionerne i den yderste periferi spiller en vigtig rolle i forbindelse med EU's havområder og giver EU en global dimension. Deres eksistens er betinget af deres forhold til havet: mange

²² Grønbogen "Mod en fremtidig havpolitik for EU: en europæisk vision for havene", KOM(2006) 275.

forskellige økonomiske aktiviteter med relation til havet, deres enestående rigdom i form af havenes naturressourcer, men også deres sårbarhed over for klimaændringer og ekstreme fænomener i havområderne. Størrelsen på deres eksklusive økonomiske zoner svarer til det samlede areal af Middelhavet og Østersøen og betyder, at de kan levere væsentlige økosystemfunktioner, og deres medlemsstater indtager førstepladsen, for så vidt angår havområder. Det øger også EU's ansvar for at beskytte havenes ressourcer.

I nogle regioner i den yderste periferi vil den bæredygtige anvendelse af havenes ressourcer afhænge af et tættere samarbejde med nabolandene. Både strategien for regionerne i den yderste periferi og EU's nye havpolitik bør fremme udviklingen af samarbejdsmechanismer med disse lande. Net-Biome, som er et projekt til etablering af regionale forskningspolitikker for regionerne i den yderste periferi og de oversøiske lande og territorier inden for tropisk biodiversitet, især den maritime, viser, at regionerne i den yderste periferi har evnen til at skabe et forskningsnet inden for deres eget emneområde, som indeholder muligheder for en bedre udnyttelse af deres aktiver. Samarbejde inden for videnskab og marineforskning er af stor betydning for regionerne i den yderste periferi og er med til at sikre, at disse regioner kan løse udfordringerne i forbindelse med klimaændringen og havenes bæredygtighed.

Kommissionen opfordrer sine partnere til at drøfte følgende spørgsmål:

Hvordan kan man fremme styringsværktøjer i de forskellige havområder (Caribien, det sydøstlige Indiske Ocean, Makaronesien)? Vil en konference pr. havområde med deltagelse af de berørte parter med det formål at udvikle en koordineret tilgang til problemstillingen være et skridt i den rigtige retning?

Hvordan støtter man specialiseringen i regionerne i den yderste periferi inden for visse segmenter af forskning og teknologisk udvikling, herunder de "blå" teknologier, bl.a. ved at forbedre information og kommunikation på dette område?

Hvordan udnytter man de økonomiske aktiviteter bedre, som er knyttet til havmiljøet, herunder fiskeri, akvakultur, transport, bæredygtig turisme og vedvarende energi?

Hvordan støtter man kampen mod ulovligt fiskeri, fremmer havovervågning og risikoforvaltning, styrker den maritime sikkerhed og bevarer havmiljøet?

Hvordan kan regionerne i den yderste periferi ud fra deres maritime potentiale gennem en ny havpolitik bidrage til Europas bæredygtige udvikling som helhed?

Hvordan kan vi sikre bæredygtig kystzoneplanlægning i regionerne i den yderste periferi?²³.

5. KONKLUSIONER

Gennem sin indsats for at opretholde og udvikle strategien for regionerne i den yderste periferi har Kommissionen opfyldt sine forpligtelser inden for alle Fællesskabets interventionsområder ved at kombinere finansiel støtte med særforanstaltninger. Denne strategi hidrører

²³ Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om gennemførelse af integreret kystzoneplanlægning i Europa af 30.5.2002, EUT L 148/24; ii) Meddelelse fra Kommissionen - Rapport til Europa-Parlamentet og Rådet: En vurdering af integreret kystzoneplanlægning, KOM(2007) 308, af 7.6.2007.

ikke kun fra partnerskabet med de tre medlemsstater og syv regioner i den yderste periferi, men også fra de øvrige EU-institutioners retningslinjer.

I denne meddelelse, hvor den første gennemførelsesfase af strategien for regionerne i den yderste periferi bedømmes positivt, understreges nødvendigheden af at forstærke hovedpunkterne i strategien fra 2004 gennem vedtagelsen af yderligere foranstaltninger for perioden 2007-2013. Meddelelsen danner også det rette grundlag for overvejelser om den fremtidige strategi for regionerne i den yderste periferi og fokuserer på emner som klimaændring, forvaltning af migrationsstrømme, landbrug og EU's havpolitik, som har vidtrækkende konsekvenser for disse regioners socioøkonomiske udvikling.

Denne meddelelse medfører, at der indledes en debat med EU-institutionerne og medlemsstaterne og i regionerne i den yderste periferi, og med de regionale og lokale myndigheder, de socioøkonomiske aktører, forskningsverdenen og det akademiske miljø. Det foreslås, at høringsfasen strækker sig til marts 2008. I den periode vil Kommissionen afholde seminarer og workshops for at drøfte følgende spørgsmål i samarbejde med regionerne og de berørte medlemsstater:

- I hvilket omfang kan strategien fra 2004 tilpasses de nye udfordringer, som regionerne i den yderste periferi står over for?
- Hvilke tiltag er de mest hensigtsmæssige for at løse problemerne med store demografiske forskelle og migrationsstrømme mellem regionerne i den yderste periferi og de tilstødende regioner eller lande?
- Er klimaændringen en særlig udfordring for regionerne i den yderste periferi?
- Hvilke aktioner kan regionerne i den yderste periferi iværksætte i forbindelse med EU's havpolitik for både at kunne drage fordel af og bidrage til Europas bæredygtige udvikling?

Efter afslutningen af den offentlige høring udarbejder Kommissionen et forslag til det fremtidige partnerskab med regionerne i den yderste periferi. Dermed indledes en ny etape i udviklingen af den europæiske strategi for regionerne i den yderste periferi.